

FRÝDECKO ≈ MÍSTECKÝ PATRIOT

KULTURNĚ-SPOLEČENSKÝ MĚSÍČNÍK | ZDARMA | IX. ROČNÍK | ČERVENEC 2023

Vítězství v prestižní soutěži mě zaskočilo

rozhovor s Romanem Göttlicherem
na stranách 8-10

GASTRO PRÁZDNINY

Za každých 1000 Kč získáte

VOUCHER na 200 Kč

do všech RESTAURACÍ a KAVÁREN

Více informací: www.ocfryda.cz

INZERCE FMP-2016/01

Z historie textilnictví ve Frýdku a Místku – Geiringerové – 19. část

Místecké náměstí, němečtí důstojníci během vojenské přísahy rekrutů.

Foto | Muzeum Beskyd Frýdek-Místek

Ferdinand Victor Geiringer začal v Místku působit jako zaměstnanec Aloise Lembergera, který z něj vytvořil svoji prodlouženou místeckou ruku. Netušil tehdy, že tato „ruka“ se bez jeho vědomí začne samostatně hýbat a že jí zůstane pod nehty i něco málo z jeho vlastnictví. Při vyslovení jména Geiringer se pak nejdnomu textilnímu dělníkovi v Místku začala v žilách prudce vařit krev a tlak vyskakoval povážlivě vysoko.

► Petr Juřák

Peripetie života v protektorátu

V minulém čísle jsme si přiblížili, jaké komplikace potkaly Ferdinanda Geiringeru již v prvních dnech okupace. Byl to však jen začátek různých tlaků a snah připravit ho o jeho podnik. Mezi těmi, kdo hladově kroužili kolem, byl například místecký obchodník s textilním zbožím Hermann Duchek či bývalý úředník České banky Union Karel Ladek. Ten začal svoji kariéru spojenou s textilnictvím ve městě již o mnoho let dříve. Po smrti Artura Lembergera

v roce 1936 byl dosazen do firmy Alois Lemberger jako zmocněnec České banky Union, aby dohlížel a uplatňoval její zájmy ve finančních záležitostech. Zatímco před okupací se prezentoval jako pročecky smýšlející, po ní své postoj změnil a začal se angažovat na německé straně. Ladek začal uvažovat o tom, že se stane ředitelem v Geiringerově továrně, a postupně si zajišťoval podporu vlivných osob. Geiringer si uvědomoval, že situace je kritická, a proto zvažoval různé varianty, jak nepříjít úplně o všechno. Oslovil některé své vlivné obchodní klienty, jako

byl např. Baťa, ale zřejmě to zůstalo bez odezvy. Další variantou se stal v zásadě fiktivní pronájem podniku po dobu války tehdy již bývalému starostovi města Místku Vilému Šlapetovi, bilančnímu expertovi Geiringerovy firmy Franzi Kolbalkovi a jeho bývalému společníku v Berlíně Barwigovi. Posledně jmenovaný se ale ukázal být krajně nedůvěryhodnou osobou, a tak Geiringer z dalších jednání vycoval.

Ferdinand jednal rovněž s velkopřemyslníkem Otto Wernerem z Hannoveru, který chtěl převzít Geiringerův podnik pro svého bratra. Ten byl jedním z manažerů IG Farben, což byl německý chemicko-průmyslový holding, v době svého vrcholu čtvrtá největší společnost na světě. Tato vyjednávání se pro Geiringeru vyvíjela příznivě, Werner dokonce

navštívil v Londýně Geiringerova syna Ernsta, aby s ním celou záležitost projednal. Přes slibný průběh nakonec i tato varianta padla.

Ferdinand Geiringer ovšem nemusel řešit jen problémy své a svého syna, ale i svého bratra Isidora. Ten měl projekční kancelář v Místku na Masarykově ulici, tam měl rovněž byt s cenným nábytkem a obrazy. Předtím než začala okupace, odjel Isidor na služební cestu do Jugoslávie a zpátky se už nevrátil, protože situace v nově vzniklém protektorátu byla nejistá. Na tento byt si ale dělal zásluku nově jmenovaný vládní komisař města Místku Rudolf Chwostek, a tak nařídil, aby došlo k jeho rychlému vyklizení a uvolnění. Veškeré aktivity s vystěhováním bytu a záchranou majetku Isidora Geiringerova tak padly na Ferdinanda. ■

INZERCE FMP1972/05

www.auta-lpg.cz

☞ Montáže LPG
☞ Revize LPG-CNG
☞ Servis

776 226 998

Kunčičky u Bašky 66

CNG

LPG

INZERCE FMP 2018/01

NOVĚ OTEVŘENO

OVOCE - ZELENINA
velkoobchod a maloobchod

denně čerstvé zboží
prodej holandských sýrů

Fresh & House FM
ovoce a zelenina

Lískovecká 3471, Frýdek
(bývalá veterina Lískovka
naproti hospody U kříže)

Tel.: 603 331 115

Město ocenilo své významné osobnosti za rok 2022

Pouze tři významné osobnosti Frýdku-Místku oceňuje každoročně vedení města. Prestižní cenu statutárního města za rok 2022 získal výtvarník Antonín Kačmařík. Dvě další ocenění byla udělena in memoriam, a to dlouholetému řediteli ZUŠ Ladislavu Muroňovi a zakladateli textilních továren Adolfu Landsbergerovi.

Uvedené osobnosti byly oceněny za přínos v oblasti výtvarného umění a architektury, resp. za přístup a výchovu žáků v oblasti hudby a kultury a dlouholeté řízení ZUŠ navzdory zrakovému hendikepu. Ladislav Muroň řídil ZUŠ a vyučoval v ní 27 let, cenu za něho převzal syn Ladislav Muroň. Za přínos v oblasti výtvarného umění a architektury obdržel posmrtně cenu také továrník, zakladatel textilního průmyslu ve Frýdku-Místku Adolf Abraham Landsberger.

„Bylo mi ctí ocenit tři důležité osobnosti. Každá z nich má specifický význam pro naše město. Pan Antonín Kačmařík dal výtvarné

Antonín Kačmařík a zástupci dalších dvou oceněných in memoriam převzali v rytířském sále ceny statutárního města za rok 2022.

pojetí velkým oslavám 700. výročí města, tvoří návrhy plaket, medailí, reliéfů i grafik, do kterých se promítá jeho láska k regionu. Pan Ladislav Muroň věnoval kus svého života naší základní umělecké škole, za což mu patří velká poklona. A Adolf Landsberger se mimořádně zasloužil o bohatý

urbanistický, architektonický a ekonomický rozvoj města,“ uvedl primátor Petr Korč.

Za svého pradědečka poděkovala na dálku Sasha Meyer, která žije v Nizozemsku: „V úterý 30. května 2023 nastal šťastný okamžik: můj pradědeček Adolf Landsberger obdržel v krásném

rytířském sále frýdeckého zámku cenu statutárního města Frýdku-Místku. /.../ Je to velké uznání toho, co pro město znamenal,“ napsala paní Sasha Meyer v dopise. Cenu na místě převzala právnička továrníkova bratra paní Eva Kučerová Landsbergerová.

Radnice cílí na postupné začleňování hodnotných průmyslových budov do urbanistické struktury města a po Adolfu Landsbergerovi má v úmyslu pojmenovat nový bulvár, vznikající mezi Těšínskou ulicí a vlakovým nádražím ve Frýdku.

Cena statutárního města je udělována každoročně za uplynulý rok. Laureáty významné činné v oblastech vědecké činnosti, výtvarného umění a architektury, hudby, literární činnosti, dramatického umění, sportu, výchovy a vzdělávání a záchrany lidských životů navrhuje občané. O tom, komu bude udělena, rozhoduje zastupitelstvo. Ocenění mohou získat pouze tři zvolené osobnosti. ■

FRÝDECKO-MÍSTECKÝ PATRIOT

Registrační číslo MK ČR E 22263 | Vydává: Jiří Vítězslav Sachr
Adresa redakce: S. K. Neumanna 1641, 738 01 Frýdek-Místek
Kontakt: redakce@fmpatriot.cz, 608 832 606, www.fmpatriot.cz | Tisk: MAFRAPRINT, Pavelkova 7, Olomouc
Grafika: Studio 87, Josef Omelka | Distribuce: Česká distribuční k.s. | Nevyžádané příspěvky nevracíme
Za obsah inzerce zodpovídá její zadavatel, nemusí odpovídat názoru redakce
Neoznačené foto pochází z archivu redakce | Datum vydání: 8. 7. 2023 | Náklad: 26 200 ks
Foto na titulní straně: Jiří Vítězslav Sachr

Inzerci vám rád zprostředkuje
Jiří Vítězslav Sachr
Tel.: 608 832 606
redakce@fmpatriot.cz, inzerce@fmpatriot.cz

www.fmpatriot.cz

INZERCE FMP 1973/05

Mint

rekonstrukce

Kompletní rekonstrukce na klíč

Kuchyně a nábytek na míru

Rekonstrukce koupelen

☎ 731 698 871

www.mintrekonstrukce.cz

INZERCE FMP 1970/05

- Tepelná čerpadla alpha innotec
- Kotle na dřevo Blaze Harmony
- Instalace podlahového a ústředního topení
- Plynové kondezační kotle Broetje Heizung

www.hrusatop.cz

Tel.: +420 725 980 764, mail: d.hrusecky@email.cz, Místecká 176, 739 21 Paskov

SLOUPEK

„Svět sa v holu riť obraca,“ začínám tentokrát ponášim. Tak se mi to v poslední době jeví. Možná máte stejný názor nebo k němu třeba brzy dospějete. V zemi, kde již včera snědli to, co měli na zítřka, už se perou dokonce mezi sebou. Jde přece o moc, majetek, suroviny, rozsáhlá území a přístupy k mořským přístavům... Jen čekám, kdy budou chtít Slovensko a Polsko a zalíbí se jim Praha, protože Karlovy Vary mají pořad. Po Američanech by měli chtít vrátit Aljašku! Iluze o Rusku jsem ztratil před více než padesáti lety.

Do podmořského hrobu vraku Titanicu přibyla necertifikovaná ponorka Titan, která po více než 101 letech rozšířila počet lidských obětí o dalších pět osob. Za možnost vypravit se do hloubky přes 3 kilometry a za svoji smrt zaplatili účastníci výpravy každý sumu čtvrt milionu dolarů (zhruba 5,5 milionu korun). Budiž jim voda lehká... Dalším extrémem se staly „výlety s průvodcem“ na Mount Everest. Tady se ceny pohybují v minimálně desítkách tisíc dolarů a jen letos při nich zahynulo nebo se pohřešuje (prozatím) 17 osob. Tato sezona se tak řadí mezi nejtragičtější v historii nejvyšší hory světa. Holt, pošestilost mocných!

To v Severní Koreji mají jiné starosti. Lidé tam umírají hladem, ale jejich Kim nechává konstruovat a vyrábět další a další rakety, které dokonce nabízí spojeneckému Rusku. I Američané se vzájemně střídají, a to jak legálně, tak nelegálně drženy zbraněmi. Často k incidentům dochází ve školách, a to je na pováženo! Chorvaté pro změnu přestělovali ceny.

Lidstvo se samo žene do záhuby, ale co je na tom nejhorší, spolu stahuje celou planetu. Klima se mění, což zažíváme už teď na vlastní kůži. Naše krajina se začíná oteplovat a ty tam jsou zimy, jak je známe z Ladových obrázků. Hořkuji nad současným děním, a to jsem úplně zapomněl na státní rozpočet, důchodovou reformu, inflaci, Black Lives Matter, Mee Too a další problémy v naší zemi.

Já teď řeším jiný problém. Manželka mi koupila nové rádio. Tranďák! Hledal jsem údaje k případné reklamaci a zjistil, že se mohu obrátit na ShenZhenShiWanWanXingXiangShejiYouXianGongSi.

Hezké prázdniny a čas dovolených přeje

Martin Sládek

Žáci zaznamenali příběhy pamětníků

Do celostátního vzdělávacího projektu Příběhy našich sousedů se zapojili žáci hned pěti základních škol z Frýdku-Místku. Jejich hlavním úkolem bylo vyhledat pamětníky, připravit a natočit s nimi rozhovor a z jejich vzpomínek vytvořit pětiminutové dokumentární video. Vzdělávací projekt neziskové organizace Post Bellum finančně podpořilo město Frýdek-Místek.

Marie Burkotová popsala svůj pohled na životickou tragédii, kdy němečtí okupanti v roce 1944 zastřelili 36 občanů v obci Životice. Na dětství v pěstounské rodině za 2. světové války vzpomínala Marie Doležalová. Marta Němcová

přiblížila obsazení textilky Slezan sovětskými okupanty v roce 1968, Břetislav Kožušník vyprávěl o sametové revoluci v roce 1989, které se jako student aktivně účastnil. Petr Šustek na vlastní kůži zažil násilnou kolektivizaci v 50. letech a poté se až do roku 1989 musel vyrovnávat s nátlakem totalitního režimu. Rodina Jarmily Valáškové pomáhala za 2. světové války odbojářům, ona sama jako malá dívka zažívala strach. Vzpomínala také na výstavbu přehrady Šance a s tím spojenou likvidaci části obce Staré Hamry.

Příběhy a vzpomínky zaznamenaly dva týmy z 1. ZŠ Petra Bezruče, dva týmy z 5. ZŠ

Elišky Krásnohorské, tým ze 4. ZŠ Komenského, všechny z Frýdku-Místku.

K aktivním tvůrcům patří tým „osmáků“ 4. ZŠ, kteří zpracovali výpověď Marty Němcové, bývalé zaměstnankyně Slezanu. Ta v rozhovoru vzpomínala na dění v srpnu 1968, kdy sovětské vojáky hlídali továrny Slezan a nechťeli do nich pustit jejich zaměstnance. Z jejího vyprávění vznikl dvacetiminutový záznam, který bylo zapotřebí zpracovat do výsledného dokumentu. „Bude s tím dost práce, protože máme dostatek materiálu, především dobových fotografií, a tak budeme muset pečlivě vybírat, které budou nakonec zařazeny do tak krátké stopáže. To se týká i vyprávění paní Němcové, kdy budeme muset pečlivě vybírat její nejzajímavější postřehy a zážitky z oné doby,“ shodují se František Gracilík, Ondřej Vlasák a jejich učitelka Eva Kubečková.

Do projektu byly zapojeny základní školy ze 190 měst celé České republiky. Vedle Frýdku-Místku zastupují náš kraj i žáci z Frýdlantu n. O., Havířova nebo Českého Těšína. Dokumentární videa budou po zpracování představena veřejnosti na internetu: www.pribehynasich-sousedu.cz/frydecko-mistecko/frydecko-mistecko-2022-2023/. ■

Zařízení pro seniory oslavilo čtvrtstoletí

Už čtvrtstoletí slouží na místecké ulici 28. října Domov pro seniory. Takové výročí si zaslouží pořádnou oslavu, a proto jeho vedení a město, jehož je příspěvkovou organizací, společně uspořádaly pro

klienty i zaměstnance ve druhé polovině minulého měsíce slavnostní setkání s programem. Svým tancem a zpěvem zpestřily slavnostní atmosféru děti folklorního souboru Ostravička, nechybělo

občerstvení ani pořádné porce zmrzliny. Uvnitř domova byly k vidění dobové kočárky a další předměty sběratelky Zdenky Ivánkové a výstava fotografií týkající se historie zařízení pro seniory. ■

Zátiší opět slouží výletníkům

Sami občané města se svými návrhy v anketě ZPOJ F-M 2022 zasloužili o zvelebení odpočinkového místa Zátiší ve Frýdeckém lese. Technické služby dokončily úpravy, a tak se písemné a ústní připomínky proměnily v konkrétní čin.

„Nejprve technické služby odstranily původní a již nevyhovující mobiliář, lavičky a stoly. Podle architektonického návrhu se zapracovanými požadavky občanů pak na místě zabudovaly nové posezení, a to stoly s lavicemi, jednotlivé

stojící lavičky, otočené buď do lesa, nebo k silnici ke slunění, a také pohodlné slunící lavice-vlny, které jsou vhodné i na příjemné poležení pod korunami stromů,“ upřesnila hlavní architektka města Lucie Šidlová.

V rámci úprav byly vybudovány i jednoduché hrady o různých velikostech, které budou sloužit jak dětem, tak dospělým, a původní betonové plochy byly nahrazeny dřevěným altánem. V přípravě je úprava dopravního značení s omezením rychlosti na 30 km/hod. ■

INZERCE FMP 1968/05

Kominictví
BUMBALA

+420 724 921 728
bumbala.lukas@seznam.cz
www.kominictvibumbala.cz

Technotrasa autobusem po textilkách

Nový typ výletu po již zaniklých textilkách nabízí město Frýdek-Místek. V rámci okružní jízdy historickou Karosou ŠL 11 z roku 1980 „účastníci zájezdu“ navštíví budovy ředitelství, přádelny a tkalcovny Slezanu. Návštěvníci si budou určitě připadat jako před třiceti čtyřiceti lety, kdy autobus svážel textiláky do práce.

„Zájemce zavezeme na místa, která jsou výrazně spjata s výrobou textilu a oděvů ve Frýdku-Místku. Poznájí jedinečnou industriální architekturu i zachované artefakty. Dokonce zažijí skutečnou sichtu na vlastní kůži. Na komentovaných prohlídkách zevrubně uvidí tehdejší život z obou stran mince: z pohledu života dělníků, bez nichž by nevznikly,“ představuje pojetí okružních jízď ředitelka Turistického informačního centra Frýdek-Místek Monika Konvičná.

Textilnictví mělo ve Frýdku-Místku výraznou roli téměř 200 let. První textilka v tehdy ještě samostatném Frýdku vznikla před 191 lety. Proto radnice

vyvinula úsilí o zachování a oživování bývalých textilních továren. Město spolupracuje se společností Slezan Holding, která je vlastníkem a správcem bývalých průmyslových objektů. Výsledkem je společné memorandum, díky němuž je ochrana industriální architektury samozřejmostí, a stejně tak vyhledává možnosti pro jejich další využití. Tkalcovnu a rozsáhlý

areál původní Lembergerovy továrny letos vydražila společnost Marlenka, která plánuje historickou budovu zrekonstruovat a otevřít v ní mimo jiné muzeum.

Okružní výlety proběhnou ve dnech 20. července a 20. srpna 2023. Místo v autobuse je nutné předem rezervovat na www.technotrasa.cz/zastavky/po-stopach-textilek/. ■

Hasiči mají novou zbrojnici a stříkačku

Nový zásahový vůz pro dobrovolné hasiče je třešničkou na dortu, která zdobí nově zrekonstruovanou zbrojnici na Střelnici. Ta teď splňuje všechny profesionální standardy. Rekonstrukce byla zahájena demolicemi původních garáží a přístavků, včetně vnitřního schodiště. Byly vybudovány nové přístavby a další rozsáhlé stavební úpravy včetně venkovních prostor. Vnitřní prostory objektu mají nyní multifunkční využití, které nabízí

možnosti pro zasedání krizového štábu, poslouží jako nouzové ubytování pro potřebné nebo profesionálně vybavené školicí středisko. Investice vyšla na téměř 75 milionů korun. Hasiči převzali novou velkokapacitní cisternovou automobilovou stříkačku CAS30 Tatra 815-7 v hodnotě 10 milionů, které uhradilo město Frýdek-Místek, a tak definitivně nahradila dosluhující Tatra z roku 1989. ■

INZERCE FMP-1979/02

Český dům je o emocích. Jakou mají hodnotu?

Zdevastovaný Český dům, který dlouhé roky chátá před zraky nás obyvatel i těch, co městem jen projíždějí, je o emocích. Hodně generací s tímto objektem pojí určité vzpomínky, a tak mnoho z nás patrioticky cítí, že by bylo žádoucí o jeho existenci zabojovat. Za jakou cenu?

U současné radnice, která chtěla po zastupitelstvu podepsat pod časovým tlakem v podstatě „bianco šek“, i když mu příslušný materiál poskytla pouhý den před jednáním a bez nezbytných informací, jako je znalecký posudek, to vypadalo, že do nabytí chce jít „za každou cenu“. Pro nás (Přátelé FM) byla důležitá debata o ceně obvyklé. Vyvolávací cena 25 milionů korun v dražbě, které se město chtělo na základě pověření zastupitelstva účastnit, totiž nijak nereflektovala, že za tuto cenu nenašla svého kupce už minimálně dva roky a za tuto dobu jen dále chátá. Od vedení radnice jsme slyšeli, že cenu musíme respektovat a že odklad v čase může způsobit její navýšení, další strašili zájmem developerů, ale nám se nelíbilo, že neznáme hodnotu budovy na základě znaleckého posudku, její skutečný stav, že chceme něco zachránit, ale nevíme, kolik nás to bude nakonec všechno stát. Proto jsme navrhovali zahájit jednání s majitelem nemovitosti a vypracování aktuálního znaleckého posudku, který stanoví cenu obvyklou, na jejímž základě by město dále jednalo o koupi nemovitosti. Náš opoziční návrh samozřejmě u většiny přijat nebyl, ale těší nás, že názory na neadekvátnost ceny se po debatě alespoň promítly do pozměněného usnesení, které bylo doplněno o možnost města při dražbě neučinít nejnížší podání. Právě této možnosti radnice nakonec při dražbě 20. června využila. Při nulovém zájmu o tuto chátrající nemovitost bez dalších zájemců, který nám dal ohledně ceny za pravdu, neučinila

podání na základní cenu. Tím se zcela v duchu našeho navrhovaného usnesení otevírají další možnosti k jednání i rozptýlení obav z něčeho nekalého.

Samotný možný účel využití, který se „našel“ – vybudování komunitního centra pro rodiny s dětmi, podobného tomu, co jsme vybuďovali pro aktivity seniorů, nikdo nerozporuje. Proti záchraně historické budovy, i když památkově nechráněné, taky nelze nic mít. Jen je potřeba, aby se deklarovaný veřejný zájem slepě nepodvolil zájmům těch, kteří jsou zainteresováni na prodeji. Záchrana historické budovy na strategickém místě se smysluplným využitím nepochybně místní patrioti, kteří jsou zajisté i mezi čtenáři tohoto

periodika, potěší. Přátelé FM ji při dostatku podkladů podpoří, ne ovšem při zamlžování informací a ne za každou cenu.

Za Přátelé FM zastupitel Pavel Machala

Nemusel jsem se přezouvat, v papučích jsem se dostal z postele až do třídy

Poválečná obdoba průmyslu v padesátých letech minulého století s sebou přinesla i potřebu řešení bytové výstavby. Nejinak tomu bylo ve Frýdku, kde se začalo budovat sídliště pro zaměstnance tehdejších Železáren Stalingrad. Jak se žilo v jeho sousedství a jak se měnila nálada s příchodem zlatých šedesátek vzpomíná očima tehdejšího kluka a teenagera spoluvůrce obsahu našeho časopisu Martin Sládek.

► Jiří Vítězslav Sachr

Sedíme spolu na zahrádce s výhledem na moderní basketbalovou halu. Toto jsou vlastně místa, kdes prožil celé své dětství. Jen ses o pár metrů přestěhoval...

Malý byt, původně určený pro školníka tehdejší frýdecké 5. základní devítileté školy na ulici Elišky Krásnohorské (dnes 5. ZŠ), dostali přidělený moji rodiče. Mladí kantoři. Matka pracovala jako ředitelka mateřské školky naproti restaurace U Gustlíčka ve Frýdku na Slezské a od poloviny šedesátých let se odborně věnovala také logopedii. Otec přestoupil na nově otevřenou pětku ze svého předchozího působiště v Lískovci jako učitel češtiny, ruštiny, občanské nauky a hudební výchovy na druhém stupni.

Přestože byl provoz budovy dle údajů ze školní kroniky slavnostně zahájen 5. října 1955, celé své dětství i pozdější léta jsem si její počátek spojoval vždy s datem 1. září

1956 vyrytým prstem nebo kouskem dřeva jedním ze stavebních dělníků do tehdy ještě čerstvého betonového schodu u vchodu vedoucího do zadního traktu školního dvoru. Těch šest číslic mělo pro mě zvláštní magický obsah a kdykoli jsem se na tom místě ocitl, zabořil jsem do nich svůj ukazováček a pohybem ruky obkresloval jednotlivé znaky. Říkal jsem si, že jsou stejně staré jako já.

Je to tedy vlastně datum tvého narození?

Ne, já přišel na svět ve frýdecké nemocnici přesně o dva měsíce později – prvního listopadu. Ale takhle jsem to vždy vnímal. Škola, ve které jsem dvacet let bydlel, je starší jen o jedenašedesát dní než já.

Bydlet ve škole? Mělo to nějaké výhody?

Rozhodně! Mohl jsem si třeba déle pospat, někdy jsem vstával až

Rodinná pohoda s otcem, učitelem a později ředitelem na 5. ZŠ ve Frýdku.

po půl osmé. A taky jsem se nemusel přezouvat! V papučích jsem se dostal přes kuchyň a jídelnu až do třídy (*smích*). Rodičům se to ale nelíbilo. Hlavně v první třídě mě nutili budovu obcházet a přezouvat se v šatně s ostatními spolužáky. Hlavní pozitivum ale bylo, že jsme mohli v neděli s kamarády využívat tělocvičnu. Tehdy se ještě pracovalo a učilo i v sobotu. Navíc bylo dopolední a odpolední vyučování a pracovní týden měl šest dní. Pouze v neděli bylo volno. Pokud jsme nepodnikali něco venku v okolí, zabydleli jsme se v tělocvičně, hráli fotbal, basket, volejbal, tenis a hokej s tenisákem nebo ping-pong. Na druhou stranu – ničemu jsem neunikl a byl více na očích ostatním kantorům i spolužákům. Žádná protekce mi z toho neplynula. Bydlet ve škole a mít za otce jednoho z učitelů mělo ale ještě jeden rozměr. Občas jsem slyšel: „To je Sládek!“, A dostal jsem nabančeno od starších kluků. Nebo taky varování: „Bacha na něho, to je Sládek,“ které mělo dotyčné upozornit ve chvíli, kdy si mysleli, že bych na ně mohl něco říct. Ani jedno nebylo pro mě dobré! (*smích*)

Jak to v této části Frýdku tehdy vypadalo? Paneláky se tu objevily až o hodně později...

Ulice Elišky Krásnohorské se oproti dnešku příliš nezměnila. Rodinné vilky a prvorepublikové

úřednické domy pro zaměstnance Karlovy huti. Brzy po válce vyrostla nová zástavba cihlových bytovek v Lískovecké ulici, na kterou navázala výstavba sídliště pro zaměstnance tehdejších Železáren Stalingrad, později přejmenovaných na Válcovny plechu.

V době mého dětství to byla okrajová část města s venkovskou strukturou. Za školní zahradou a vedle ní už byla všude dokořina pole a až někde vzadu za nimi válcovenské učiliště. Směrem na Baranovice pár starých chalup a cestička na Berlín.

Také jsi mi vyprávěl, kolik tady bylo rybníků...

Těch bylo několik. Když to vezmu po proudu, pod ulicí K Hájků byl Baranovický rybník, na který navazovalo několik dalších. Většina z nich byla zarostlá a zanesená bahnem, propojovalo je potrubí, kterým protékala z jednoho do druhého voda. Nejlépe udržovaným byl poslední z nich, chovný, u bývalé sauny. V zimě jsme na něho chodili bruslit a hrát hokej.

Když jsi zmínil bývalou saunu, fungovala tam už tehdy restaurace?

Tehdy ještě ne, rybáři tam ale měli svou klubovnu. Později se tam provedly stavební úpravy, přistavěla se další část budovy a začalo to fungovat jako restaurace, kterou provozovali manželé Šulcovi. Oslavil jsem tam

Páté narozeniny se nemohly obejít bez dortu.

Foto | 4x archiv Martina Sládky

svou plnoletost, dodnes si to živě vybavuji...

Důležitě jsem se třemi kamarády usedl ke stolu a co nejdrsnějším hlasem poručil: „Pane Šulc, čtyřikrát pivo a každému becherovku!“ Šulc se na nás podíval a řekl něco o tom, že na to jsme ještě hodně mladí. Vystřelila mě ruka s připraveným občanským průkazem a upřeným zrakem jsem čekal na jeho reakci. „A co oni?“ řekl přísným hlasem a jeho zrak na nás dopadal od jednoho ke druhému a zase zpátky. Kamarádi byli o něco mladší – prosebně jsem k němu špitl: „Pane Šulc, zařídte to, prosím.“ (smích) Dopadlo to dobře. Vypili jsme každý čtyři nošovicke desítky a zazdili to několika becherovkami. Vzpomínám, že mi spočítal útratu na 98 korun. Se slovy: „To je dobrý!“ jsem zaplatil zelenou stokorunou a v povznesené náladě jsme kráčeli domů.

Jak tě přivítali rodiče? Nějakou oslavu snad předpokládali?

Učitelské děti, a to už byl otec vlastně ředitel, to nemají nikdy lehké, alespoň když budu mluvit o sobě. Táta seděl v obýváku a sledoval mé pohyby. „Dýchni na mě, kde jsi byl?“ zeptal se a hned mi uštědřil pohlavek, až se mi zajiskřilo před očima. Okamžitě chtěl telefonovat Šulcovi, se kterým se dobře znal. Ukládal jsem se ke spánku a ještě zaslechl, jak volá:

Ještě na základní škole založili Martin Sládek s Petrem Bláhou a Mirkem Ruskem bigbítovou kapelu Brikety koks.

„Matko, pojď se podívat, syn se nám ožral!“ (smích)

Byl jsi cílevědomý žák? Měl jsi ambice? Střední školu jsi absolvoval na ekonomce...

To bylo tak... Když jsem se měl rozhodnout, kam povedou mé kroky po základní škole, řekl otec: „Gyml ne, doktorem se asi nikdy nestaneš. Lepší bude pro tebe ekonomka – sedět v bance a počítat peníze.“ Já ale od dětství chtěl být popelářem nebo ředitelem. Žádným kosmonautem, prezidentem nebo policistou – ředitelem!

U popelářů mě zaujalo, jak jezdili na zadních stupačkách a naskakovali na vůz za jízdy. Ředitel, to byl pro mě tehdy pomyslný vrchol veškeré profesní kariéry. Už jenom to samotné oslovení – pane řediteli. Autorita, ke které všichni vzhlíží, který vše řídí. (úsměv) Mou úctou k této profesi ovlivnil tehdejší ředitel školy Vítězslav Sklár. Něčím mi v té první a druhé třídě imponoval. Drobný hubený chlapík s nerozlučnou cigaretou bez filtru ve višňové špičce. O pár let později jsem se seznámil s jeho synem Víťou. Patřil k partě

prvních muzikantů, kteří ve Frýdku-Místku rozjeli bigbítovou éru, říkali si The Pius Group. Výrazná osobnost. Nosil dvoubarevné kalhoty do zvonu – jedna nohavice červená, druhá zelená, na tu dobu dost dlouhé vlasy. Mladým to imponovalo, líbilo se jim to. Starší se pozastavovali nad tím, že otec – ředitel školy, nechává synovi volnost v těchto extravagancích. Doba ničemu mimo nalajnovanou stranickou linii nepřála. Kdykoli později přijel do města se svou kapelou Blue Effect Radim Hladík nebo jsem se s ním potkal někde v Praze, ptal se: „Heleď, a co Vítek Sklár?“ Byli spolu velcí kamarádi. Ale výborných muzikantů, kteří zde vyrůstali, bylo více. Namátkou vzpomenu třeba trumpetistu a harmonikáře Radka Pobořila z Čechomoru nebo Aleše Kaspříka, violoncellistu a zakladatele Wihanova kvarteta, bývalého partnera operní pěvkyně Dagmar Peckové.

Sám ses také věnoval hudbě?

Jinak to ani nešlo. Když máš kamarády, kteří s úspěchem hrají bigbítovou muziku, chceš se jim taky vyrovnat. S Petrem Bláhou a s jedním z nejlepších zdejších kytaristů Mirkem Ruskem jsme založili hudební skupinu s anglicky znějícím názvem Brikety koks. Já hrál na klávesy. Ale to si nechme do dalšího čísla... ■

Kluci z 9. B na 5. ZŠ (Martin Sládek 3. zprava horní řadě). Školní rok 1971-1972.

Neinspirativnější český pedagog Roman Göttlicher vyučuje dějepis a občanskou nauku ve Frýdku-Místku

Soutěže Global Teacher Prize Czech Republic se mohou zúčastnit všichni pedagogové působící na základních a středních školách v Česku. Organizátoři se inspirovali mezinárodní cenou Global Teacher Prize a před šesti lety si společnost EDUin poprvé vyzkoušela uspořádat v Česku národní variantu této ankety. Cílem ocenění je podle zástupců organizace podpořit kvalitní pedagogy, zvýšit prestiž učitelského povolání a na základě příběhu výherců a dalších inspirativních učitelů ukazovat veřejnosti možnou cestu k proměnám českého vzdělávání.

► Jiří Vítězslav Sachr

Stal jste se letošním vítězem této ceny. Přihlásil jste se do soutěže sám, nebo vás nominoval někdo z vašich blízkých?

Bylo to veliké překvapení! Přihlásili mě moji žáci z prvního ročníku, ale rozhodnutí, zda do toho půjdu, bylo na mně. Nejdříve jsem jim trochu vynadal, necítil jsem se na to. Možná snad kdyby to přišlo o pár let později... (úsměv) Pak jsem si ale uvědomil, jakou důvěru a poctu mi tímto studenty prokazují, že je nesmím zklamat. Naskytla se mi tak obrovská příležitost, jak se zamyslet nad tím, čeho člověk dosud dosáhl, jaké má hodnoty, co všechno udělal a kam směřuje. Taková velká inventura, kterou vřele doporučuji každému.

Jak dlouho soutěž probíhá a která kritéria porota hodnotila?

Učitele, kteří se do soutěže přihlásí, hodnotí nezávislá odborná porota na základě předem nastavených kritérií. Patří mezi ně podpora žáků, inovativní výuka a podpora ostatních učitelů a spousta dalšího. Kdybych se měl vyjádřit jednou větou – bylo to několik měsíců tvrdé dřiny. Nejdříve jsem obdržel dotazník, ve kterém jsem odpovídal na okruh otázek

ohledně mého stylu výuky, vztahu ke studentům, kolegům, ale i k rodičům žáků, které učím. Poté, co jsem postupoval jednotlivými koly dál a dál a měl za sebou online rozhovor a nahrávku hodiny, přijel za mnou k nám do školy celý štáb, kde se mnou na živo absolvovali další z rozhovorů, na kameru natáčeli mou hodinu a celé to vyvrcholilo závěrečnou obhajobou mých postupů, metodiky a učebních cílů. Do hlavního finále se nás probojovalo jedenáct...

Ze kterých určili jako vítěze ročníku 2023 Romana Göttlichera...

(smích) Nechtěl jsem tomu uvěřit! Zveřejnění výsledků soutěže, pozvánka organizátorů do Valdštejnské zahrady v Praze na slavnostní ceremonii a převzetí hlavní ceny z rukou ministra školství Mikuláše Beka. Osobně mi přišla pográtulovat i má bývalá profesorka, dnes senátorka Helena Pešatová.

Studenti vás přivítali oslavnými nápisy na chodníku před školou a transparentem v okně učebny. Nepřipadal jste si jako rocková superstar?

Kromě profese učitele na střední škole má Roman Göttlicher zálibu ve sportu a deskových hrách. Foto | Jiří V. Sachr

Bylo to hodně silné, dojalo mě to až k slzám. V okně uvítací banner s nápisem „Tady učí nej učitel roku v ČR“, na dlažbě před školou křídou napsané heslo „Jsi super učitel“ se stylizovaným logem Supermana a další oslavné a blahopřejné slogany. Nevěděl jsem, jak se zachovat. Taková velká pozornost mě uváděla do

rozpárků, nejsem žádný extrovert. Tyto chvíle budou navždy patřit k nejkrásnějším momentům mého dosavadního života. Desítky studentů a kolegů ze školy si udělalo čas, aby mě takto srdečně přivítali. Oceňuji jejich kreativitu i logistiku. Zapojili do toho mou přítelkyni, která měla za úkol pozdržet mě doma, aby vše

Cenu za první místo v soutěži Global Teacher Prize Czech Republic převzal Roman Göttlicher ve Valdštejnské zahradě

Roman Göttlicher (3. zleva) spolu s dalšími finalisty soutěže.

Foto | 3x Alice Hrubá

stačili přichystat. Podařilo se jim to! Pokud by se mi někdy v životě přestalo dařit, budu se k těmto okamžikům vždy vracet a čerpat z nich inspiraci.

Jste učitelem dějepisu a občanské výchovy. Cítíte ve škole, která je odborně zaměřená, ze strany svých žáků zájem o tyto předměty?

Učím na průmyslovce a obchodní akademii, které jsou dnes součástí jedné společné školy. V obou mám své žáky a máte pravdu v tom, že dějepis a občanská nauka nejsou předměty, které by byly důvodem, proč se studenti rozhodli pro studium u nás. Musím s tím předem počítat a vypořádat se s jejich argumentací: „K čemu mi to všechno bude?“ Snažím se získat jejich zájem pro daný předmět takzvanou badatelskou metodou, vtáhnout je do výuky, aby se jich to bezprostředně týkalo, otevřeně diskutovali. Chci dosáhnout toho, aby nad věcmi přemýšleli v souvislostech, uměli si je dohledat a zorientovali se v nich. Aby získali kritické myšlení a třeba se i poučili z chyb, kterých se dopustily generace před námi. Nechávám je třeba používat mobilní telefony a další zdroje k vyhledávání informací, ty musí zpracovat, nějak se k nim postavit. Rozvíjím tak jejich kritické myšlení a práci s textem. Položím otázku, zkus na ni odpovědět. Dobře zvolené téma je pro studenta velmi důležité, udržuje jeho zájem o zapojení do výuky. Téměř detektivním způsobem společně skládáme z poznatků a odpovědí takové puzzle. Není mým cílem, aby mi mechanicky ze sebe vysypali sled letopočtů historických událostí, ale osvědčilo se mi, když začnou přemýšlet v kontextu doby, o které spolu hovoříme. Jak je možné, že se běžní tátové a mámy od rodin podíleli na likvidaci celého etnika Židů během druhé světové války, se kterými žili bezproblémově v sousedství? Studujeme společně deníkové záznamy té doby. V občanské nauce pak ve studiu navazujeme na různé sociální experimenty, například Zimbarďův Stanfordský vězeňský experiment a některé další. Zachoval bych se stejně, nebo jinak? Proč? Stejným způsobem můžeme poukazovat na hrdiny. Možná to vyzní jako klišé, ale chci, aby svou inteligenci používali ve prospěch dobra. Přál bych si a kladu si za cíl, aby z mých studentů vyrostli dobří lidé. Charakterově špatný, i když

vysoce inteligentní jedinec využije svých vědomostí a znalostí pro páchání zla.

Před časem jsem sledoval televizní anketu mezi středoškoláky k okupaci Československa vojsky Varšavské smlouvy v čele se sovětskou armádou v roce 1968. Dotazovaní neznali odpověď na otázku, co se u nás tehdy odehrálo, nebo dokonce uváděli, že tehdy začala druhá světová válka. Obdobně tomu bylo i u jiné ankety k výročí listopadu 1989. Selhává u nás školský systém výuky novodobých dějin, nebo je to neochota učitelů se této látce věnovat?

Problém začíná už v tom, že doba před padesáti lety je pro naprostou většinu dnešních studentů pravěk. Vše se neskutečně zrychlilo a s trochou nadsázky můžeme říct, že pro mnoho mladých lidí jsou léta dětství jejich rodičů a prarodičů obdobím, za které měly naše generace ve vnímání času období středověkých rytířských výprav. Podle zjištění České školní inspekce zaměřené na výuku moderních dějin v roce 2016 vyplynulo, že se více než padesát procent škol dostane ve výuce dějepisu k roku 1989 a dalších patnáct procent do prvních let 21. století. Přestože si myslím, že se to postupně zlepšuje, na školách dnes v naprosté většině působí kantoři, kteří nejsou nijak zatížení totalitní minulostí, obávám se, že to nebude lepší. Říkám si, zda to nezkusit učit jinou metodikou. Ne tím současným přednášením hotových setů, ale je třeba zapojit studenty, aby se nad těmito událostmi zamysleli. Mozek si nejvíc pamatuje to, o čem přemýšlí...

Na vysoké škole jste studoval historii Blízkého východu. Během studia jste si udělal pedagogické minimum a nastoupil jako učitel na učiliště. V jednom novinovém článku jste se nedávno vyjádřil, že jste tehdy selhal. Ze školství jste odešel a dvanáct let jste podnikal ve svém studiu jako fitness trenér. To vás naplňovalo více?

Nepřemýšlel jsem, zda mě bude fitness uspokojovat více nežli kantořina. Skočil jsem do toho, jak je mým zvykem, naplno po hlavě. Chtěl jsem dělat něco, v čem bych byl dobrý – co mě posune zase dál. Ke sportu jsem měl vždy blízko a řešilo to mou tehdejší situaci. Chtěl jsem učit, těšil jsem se, až předstoupím před

CHYTRÁ DOVOLENÁ

Náš areál je dokonalým místem pro relaxaci, letní radovánky, báječnou dovolenou i regeneraci. Voda v bazénech teplá 28°C zahřeje, když je zataženo a ochladí, když má slunce svůj den. Vydátný sírný pramen s nejvyšším obsahem sirovodíku v České republice zase pohladí Vaše bolavé tělo. Tři desítky různých pobytů a bezmála sedmdesát typů lázeňských procedur je opravdu slušný výběr.

Přijďte k nám a užijte si.

Sírný pramen plný zdraví

Doporučujeme vyzkoušet

POHODOVÁ RELAXACE
(5 dní / 4 noci)
5 lázeňských procedur

- 1 osoba
- polopenze
- 8 330,- Kč

BEZVA DOVČA
(7 dní / 6 noci)
sportovní karta v ceně

- 1 osoba
- polopenze
- 10 050,- Kč

Samostatné ubytování a plná penze s doplňkem.

E. info@hotel-kostelec.cz, T. 577 152 159

www.hotel-kostelec.cz

své žáky. Věřil jsem si, že mám charisma a oslovím je svým stylem výuky, ale střet s realitou byl nárazem do tvrdého a nepropustného zdiva. Nedokázal jsem si ve třídě zjednat pořádek. Cítil jsem marnost a považoval to za mrhání mým časem a energií. Jak už jste uvedl ve své otázce, dodnes to považuji za své selhání. Přitom si nemyslím, že by na vině byli studenti. Nikdo mě na vysoké škole neupozornil, jak to vypadá v praxi, a já se svými tehdejšími ideály narazil... Dnes už se ve školství začíná prosazovat model, kdy noví vyučující dostávají v prvních letech podporu v podobě provázejících a uvádějících mentorů z řad zkušenějších kolegů.

Přesto jste se za katedru vrátil...

Jako osobní fitness trenér jsem zjistil, že jsem vlastně pořád učitel. Pracujete s tělesnou i duševní rovinou svého klienta. V obou profesích je nutné pracovat s motivací druhých a navazovat vztahy založené na vzájemné důvěře, společně si určujete dosažitelné cíle. Po dvanácti letech jsem si procházel syndromem vyhoření, a nakonec jsem se oklikou vrátil k tomu, co jsem původně chtěl dělat – k učení na střední škole. Z mých klientů ve fitcentru se stali kolegové. (úsměv)

Klasifikace znalostí studentů se od vyučujícího očekává, vy sám si prý ale necháváte vystavit vysvědčení od svých žáků. Jsou k vám kritičtí?

(smích) Kritičtí jsou, někteří velmi. Ale jsem jim za to velmi vděčný. Klasifikují mě standardně známkami, které většinou doprovázejí písemným zdůvodněním. Tu zpětnou vazbu považuji pro svou práci za důležitý prvek našich vzájemných vztahů. Obvykle dostávám jedničky, dvojky, občas se objeví nějaká trojka, anonymně jsem už obdržel i čtyřky... Právě proto, že považuji ta hodnocení pro sebe za velmi důležitá, přistupuji ke známkování jejich znalostí stejným způsobem.

Na škole působíte také jako výchovný poradce. Změnily se problémy žáků ve srovnání s dobou vašich středoškolských studií?

Nárůst psychických problémů studentů vykazuje oproti době před dvaceti lety strmou křivku směrem vzhůru. Dokazují to i průzkumy, které říkají, že se mezi dnešní mladou generací vyskytuje sedmáct procent teenagerů s nějakou formou psychického onemocnění a dvacet procent má zkušenost se sebepoškozením nebo o něm uvažovalo. Nemyslím si, že by byli méně odolní nebo více citliví, ale narodili se do prostředí, ve kterém je na vás vyvíjen neustálý tlak. Můžou za tím stát sociální sítě, všudypřítomná reklama na úspěch, bohatství a skvělou kariéru, kdoví? Jasně nemají ani psychologové, je to všechno příliš nové.

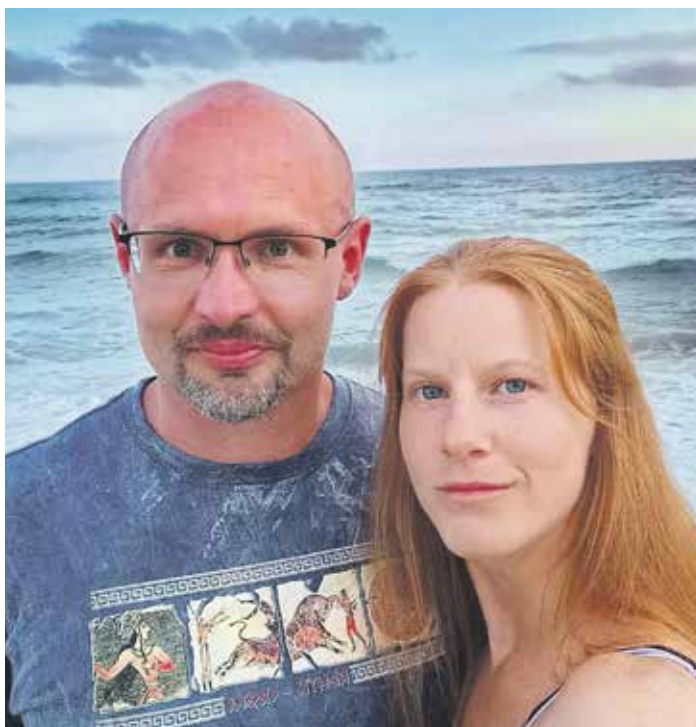
Roman Göttlicher | Narodil se v roce 1978. Pochází z Frydlantu nad Ostravicí, kde žije se svou přítelkyní. Absolvoval tamější gymnázium a na základě zájmu o historii, kterou v něm probudil profesor Skotnica, pokračoval ve studiu na Filozofické fakultě Univerzity Palackého v Olomouci. Od původní představy studia a bádání v historii kultur Blízkého východu a klínového písma na akademické půdě upustil a šel učit na odborné učiliště. Tvrdý střed s realitou poměrů ve školství ho přiměl k odchodu, koupil zavedenou posilovnu a dvanáct let podnikal v tomto oboru. Před pěti lety se do školství vrátil a 1. června 2023 převzal z rukou ministra školství Mikuláše Beka výroční cenu pro vítěze soutěže o nejinspirativnějšího učitele základních a středních škol v České republice Global Teacher Prize Czech Republic. Kromě historie má rád sport, věnuje se deskovým hrám.

O tom, co se děje u nich doma, jakými krizemi procházejí, se ve většině případů nedozvíme. Nejen u některých žáků, ale také u kantorů nebo obecně u profesí, které pracují s lidmi, se pak vyskytují úzkosti, pocity vlastního selhání a vyhoření. Mnohdy jsou pak tyto stavy spouštěčem dalších problémů – zmiňovaného sebepoškození a různých závislostí.

Dá se z toho vůbec dostat ven?

Určitě. Vím, o čem hovořím. Asi by to u mě nikdo nepředpokládal, ale mám s tím osobní zkušenost. V době dospívání jsem trpěl těžkými depresemi. Užival jsem psychofarmaka a byl

hospitalizován v psychiatrické léčebně. Můj tehdejší život byl jeden dlouhý černý tunel, nechtěl jsem žít. Přitom je mnohé možné řešit zavčas. Důležité je chytit se záchranného lana. Stisknout a nepustit nabízenou pomocnou ruku. Na naší škole máme v této oblasti výborný tým profesionálů. Působí zde psychologka, dva metodici prevence, výchovný poradci jsme také dva. Stále se opakují, ale tvrdím, že fungování zdravého kolektivu je postaveno na vzájemném respektu a dobrých vztazích. Je důležité neustále pracovat na společné důvěře k sobě navzájem, ta je pro řešení všech krizových situací klíčová.

Přítelkyně Renáta je Romanovi Göttlicherovi v jeho práci oporou.

Foto | Archiv R. Göttlichera

Noc kostelů se letos opět těšila zájmu široké veřejnosti

Frýdecko-místecké ulice – po kom se jmenují?

► Kateřina Janásová

Mánésova

Josef Mánes – malíř, grafik, ilustrátor – se narodil v Praze 12. května 1820 do rodiny uznávaného malíře Antonína Mánese jako prostřední ze tří dětí. Také starší sestra Amálie a mladší bratr Quido se věnovali malířství. Od útlých let podnikal s rodinou „studijní“ cesty do přírody, kde se rozvíjel jeho kreslířský a malířský talent. Studium na pražské akademii nedokončil, odešel studovat na tři roky do Mnichova. A poté zase rád cestoval po Německu, Polsku,

přítom zavítal také na Slovensko a Těšínsko. V letech 1846 a 1854 pobýval ve Stříteži, a to u své sestřenice, ženy zdejšího hajného. Mánesův dědeček, narozený v Těšíně, se usadil v Praze, ale část jeho rodiny zůstala na Těšínsku. Umělec patřil ke generaci Národního divadla, aktivně prožíval dění v letech 1848-49, účastnil se společenského života, byl členem Umělecké besedy. Navrhl sokolský kroj, maloval prapory pro sokolské jednoty i pro pěvecké sbory, jím vytvořené portréty, především ženské, vynikají hloubkou citu (např. Luisa Bělská, Josefína), pro Staroměstský orloj namaloval kalendářní desku s 12 medailony, vytvořil první moderní ex libris pro mecenáše a průmyslníka Vojtěcha Lannu. Pro tvorbu Josefa Mánesa, ale i jeho nemocnou „duši“ měly velký vliv pobyty na venkově, v přírodě, kde kreslil květiny, krajinu, postavy obyčejných lidí. Svoje prožitky přenesl do žánrových obrázků nebo ilustrací. „Mistr české

Josef Mánes – dřevoryt Maxe Švabinského z r. 1917.

Pomník Josefa Mánesa ve Stříteži odhalený u příležitosti 125. výročí jeho narození.

Pozvánka na odhalení pomníku Josefu Mánesovi.

Foto | 3x Muzeum Beskyd Frýdek-Místek

malby a krajinářství“ zemřel už v 51 letech 9. prosince 1871 v Praze, pochován byl na Olšanských hřbitovech.

Až do poloviny července letošního roku je ve Valdštejnské jízdárně v Praze instalována

velká výstava věnovaná Josefu Mánesovi.

Mánésova ulice ve Frýdku je spojnici mezi vytíženými ulicemi Bruzovskou a Husovou, z obou stran je obklopena především panelovými a rodinnými domy. ■

INZERCE FMP 2013/01

LÉTO JE UŽ TADY A NAŠE CENY JSOU STÁLE PŘÍZNIVÉ

Nechte vstoupit do svého domova více světla, okolní přírody a prostoru. Pořídte si nová okna za nižší ceny. Rádi vám zpracujeme nabídku.

Akce platí do 31. 7. 2023

OBCHODNÍ KANCELÁŘE VE VAŠEM REGIONU:

OSTRAVA	ostrava@pramos.cz, 775 591 346	
OPAVA	opava@pramos.cz, 775 591 357	
NOVÝ JIČÍN	novyjicin@pramos.cz, 775 591 361	
800 100 111, více na www.pramos.cz		

Pomůžeme Vám se získáním dotací z programu Nová zelená úsporám light plus

nová zelená úsporám light

PRAMOS

INZERCE FMP 1967/05

SBĚRNÉ DVORY S.R.O.

VYKUPUJEME

- ZA HOTOVÉ PAPÍR A AKUMULÁTORY
- PŘEVODEM NA ÚČET ŽELEZO A BAREVNÉ KOVY
- ZPĚTNÝ ODBĚR ELEKTROZAŘÍZENÍ
- VAŠE DOKUMENTY SKARTUJEME A JEŠTĚ VÁM ZAPLATÍME!

Svazarmovská 88, FM, Bahno	tel.: 558 434 321, 723 188 472
Ostravská 103, Sviadnov	tel.: 558 655 075, 602 510 018
	fax.: 558 655 607
J. Matěje 515, Brušperk	tel.: 558 666 441, 606 476 330
Okružní ulice, Frýdlant n. O.	tel.: 603 740 642, 724 314 646

e-mail: sbernedvory@seznam.cz
www.sbernedvory.cz

POMŮCKA: AERO, EL, ID, KLUNC	ARMÁDA ČESKÉ REPUBLIKY ZKR.	PRUDKÝ HOD	ZNAČKA IRIDIA	BĚH KONÍ MN. Č.	STARÁ ZNAČKA ČESKÝCH AUT		ZNAČKA POLY- ETYLENU	OZNAČENÍ VLAKU EUROCITY	INICIÁLY BRANKÁŘE HASKA	JUPITERŮV MĚSÍC	PLOŠNÁ MÍRA	TLAK KRVĚ ZKR.	ZÁSTRČKA HOVOR.		POVZDECH	MLÉČNÝ NÁPOJ	SEVERÁN	PŘÍMKY JDOUcí STŘEDEM
ZNAČKA KOSMETIKY						DĚTSKÝ LÉKÁŘ								PRŮZOR VE ZDI				
1. DÍL TAJENKY														ZMATEK				
INICIÁLY ZPĚVÁKA TESAŘIKA			DRUH PAPOUŠKA													KUSY LEDU		
	SOLMIZAČNÍ SLABIKA	CHEMICKÝ PRVEK (CL)														DOSTIHOVÝ PES		
CESTY VZDUCHEM		JMÉNO PRESLEHYHO				PŘEDNES PISNÍ	SYKNUTÍ							HRACHOR JAFNÍ				CÍL ISLÁMSKÝCH POUTNIKŮ
ASJUSKÉ MUŽSKÉ JMÉNO														HOŘKÉ ALKOHOL. NÁPOJE	ČESKÁ ZNAČKA PRAČEK			
															KDESI BĚSN.			
														VÝMĚSEK TĚLA				INICIÁLY HEREČKY BALZEROVÉ
	ANEKDOTY																	ŠPATNĚ
	ZEVNITŘ																	
INICIÁLY IMITÁTORA IZERA			2. DÍL TAJENKY															
SNÍŽENÝ TÓN E			SEVERO- VÝCHOD ZKR.															
						ZAKLÍNĚNÍ SOUPĚŘE V BOXU												HRDINA TROUSKÉ VÁLKY

Zetka
NÁBYTEK
www.nabytekzetka.cz

www.ocfrýda.cz

FRÝDA
OBCHODNÍ CENTRUM

Tajenku křížovky **se jménem a adresou (bez tohoto údaje nebudete zařazeni do slosování)** zašlejte na adresu redakce: FM PATRIOT, S. K. Neumanna 1641, 738 01 Frýdek-Místek nebo na e-mail: krizovka@fmpatriot.cz **nejpozději do 31. července**. Tři výherci obdrží dárkový poukaz v hodnotě 500 Kč k nákupu v OC Frýda. **Výherci tajenky z minulého čísla jsou a poukaz v hodnotě 500 Kč k nákupu v OC Frýda získávají: Anna Pěšňová, Petra Syřínková z Frýdku-Místku a Jan Kupka z Lískovce.** Ceny výhercům doručíme.

INZERCE FMP 2011/01

Beskydské uzeniny, a.s.

provozovna Frýdek-Místek, Fryčovice
přijme

ZAMĚSTNANCE DO VÝROBY NÁBOROVÝ BONUS AŽ 30 000 Kč

Co vám nabízíme

- zázemí v české výrobní společnosti s dlouholetou výrobní tradicí
- perspektivitu dlouhodobého zaměstnání
- docházkový bonus ve výši 3 000 Kč/ kvartálně
- výkonostní odměny
- obědy za 30 Kč
- zaměstnaneckou slevu na naše výrobky
- odměny za pracovní a životní jubilea

Tel.: 604 297 088 - personální oddělení   **e-mail: jobs@chodura.cz**

Zetka

PRÁZDNINOVÝ DÁREK PRO VÁS

LUMCO ČESKÝ VÝROBCE SEDACÍCH SOUPRAV

Při předložení tohoto inzerátu **sleva 1 000 Kč** na LUMCO sedací soupravy: **KARIN, KLÁRA, NATALI, DREAM, OLIVIE, LEONA, KLAUDIE a ESTER**

Akce platí do 31. července 2023

Frydlantská 612, (pod kinem Petra Bezruče)
Frydek-Místek
www.nabytekzetka.cz

Letní slevy až 30%

- ✓ Servis a oprava oken
- ✓ Výměna sítí proti hmyzu
- ✓ Výměna žaluzií

+420 722 903 771

FRYDEK.VOLITASERVIS.CZ

VOLITA SERVIS

INZERCE FMP 2012/01

INZERCE FMP 2017/01

Obec Palkovice ve spolupráci se zájmovými organizacemi Vás srdečně zve na

VIII. FESTIVAL DECHOVEK, PIVNÍ A GULÁŠOVÉ SLAVNOSTI

9:00 Zahájení soutěže ve vaření guláše
12:30 Zahájení kulturního programu
13:00 Silesian Dixie Band
14:30 Dechová hudba Jistebnická 13
16:00 Jihočeská dechová hudba Keramička
18:00 Dechová hudba Strábrňanka
19:15 Vyhlášení soutěže ve vaření guláše
20:00 Večerní taneční zábava se skupinou EKG Band

Programem Vás provede moderátor Českého rozhlasu Ostrava **Artur Kubica**

Vítěze soutěže o nejlepší guláš určí odborná porota i návštěvníci festivalu. Pivo z řady menších i větších pivovarů a další bohaté občerstvení zajištěno.

Doprovodný program pro děti i dospělé: klaunská vystoupení, tematická fotobudka, skákačí hrady, malování na obličej, dočasné tetování, zorbíngové koule, hasičská pěna (převlečení s sebou), pivní soutěž.

Budou zastoupena piva z těchto pivovarů:

sobota 15. července 2023 od 12:30
VOLNOČASOVÝ AREÁL ZA TĚLOCVIČNOU V PALKOVIČÍCH

ZMĚNA PROGRAMU VYHRAŽENA.

Vstupné: 50 Kč, děti do 15 let, ZTP a ZTP/P - VSTUP ZDARMA

Více informací na: www.palkovice.cz a www.facebook.com/ObecPalkovice

Na akci bude pořizováno reportážní foto a video pro potřeby zveřejnění v obecním zpravodaji, webu apod.

Mediační partner:

Obec Palkovice ve spolupráci se zájmovými organizacemi Vás srdečně zve na:

XIX. OBECNÍ DOŽÍNKY

11:30 – otevření areálu
12:00 – dechová hudba Palkovjanka
13:45 – zpěvačka Dasha s Pajky Pajk a Epoque Quartet
15:00 – slavnostní zahájení
15:15 – zpěvák Jaroslav Uhlíř s kapelou
17:00 – zpěvák Michal Hruza a kapela Hruzy
19:00 – zpěvačka Jana Kirschner (SK)
21:00 – zpěvák Ben Cristovao
22:00 – ohňostroj
22:30 – večerní zábava

Programem Vás provede **Marian Žárský**

DOPROVODNÝ PROGRAM: pro děti i dospělé po celé odpoledne, zábavné a poutové atrakce, vystoupení klaunů, aktivity pro děti, Senior bez nehod, pískohrani, malování na obličej, air-brush, tematická fotobudka, zorbíng fotbal a spousta další zábava.

Bohaté občerstvení zajištěno!

sobota 19. srpna 2023 od 11:30
VOLNOČASOVÝ AREÁL ZA TĚLOCVIČNOU V PALKOVIČÍCH

Vstupné: v předprodeji 300 Kč i na místě 300 Kč i děti do 15 let, ZTP a ZTP/P - VSTUP ZDARMA

Předprodej od 12.7. online na www.palkovice.cz nebo osobně na pokladně OÚ v Palkovicích vždy v úterý a v úterý a úterý 10:00-11:00 a 12:00-13:00.

Přijetí osobní nákup na místě v den konání akce od 11:00 hodin.

Doprovodný program a další zájmy v předprodeji, zájemce pozve vstupenka za 100 Kč.

Změna programu vyhrazena. Účast vystoupení jsou orientační. Na akci bude pořizováno reportážní foto a video pro potřeby zveřejnění v obecním zpravodaji, webu apod.

www.palkovice.cz

